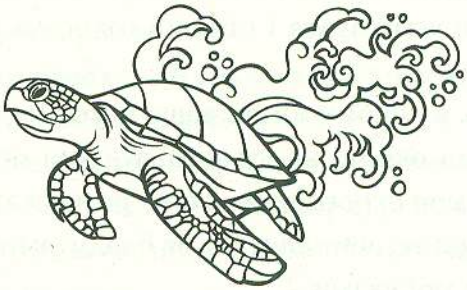

РОЗДІЛ 1

Мама воліла вважати себе найкращою ворожкою Ґаньсвеня — принаймні доки баба не зник у морі.

Її даром було вміння читати за обличчями. Вона могла вгадати, хто скільки проживе, за густиною волосся, а за вигином губ — чи віддані люди своїм коханим. А ще часто підходила до незнайомців та щипала їх за мочки вух — вимірювала, наскільки заможними вони стануть. Мама понад усе любила гроші.

Здавалося б, з отаким-от даром мама могла одружитися з найбагатшим купцем з-поміж усіх, кого знала. І певно ж не з бабою — пересічним торговцем із синім волоссям, неосяжними мріями й дев'ятьма мідяками за душею. Та хай як ми із сестрами благали, жоден так і не розповів цієї історії. Мама лише пирхала:

— Чужинські обличчя читати важко. Якби ж я знала, що ваш батько гнатиметься за пригодами, а не за статками...

— ...Вона однаково обрала б мене, — завершив одного осіннього ранку баба її слова і зблиснув очима. — Ваша мати із самого початку знала, що я за один.

— Пірат, — пробурмотіла вона. — Крадій.

— *Шукач пригод,* — промовили ми з бабою одночасно.

Він широко усміхнувся і стишив голос до змовницького шепоту:

— І колись, в іншому житті, ваша мама теж була такою.

Я витріщила очі, бо не сумнівалася: він це вигадує. Годі й уявити, що моя строга мама стане розпускати волосся, не кажучи вже про те, аби ганятися за бандитами чи розпивати рисове вино з моряками.

Вона відчула мою недовіру, але відмахнулася:

— То були відчайдушні часи. Ще до того, як у мене народилися три донечки.

Мені кортіло дізнатися більше, однак баба і мама переглянулися й наче запнули завісу над своїм минулим.

Мама підхопила мене, всадовила собі на коліна і промовила м'якше:

— На щастя, тобі судилась інша доля, Тру, — вона торкнулася родимки у правому куточку моїх вуст. — Оце означає, що ти ніколи не знатимеш голоду й матимеш хист до заробляння грошей.

— А хист до того, щоб їх не розтринькувати, вона теж матиме? — піддражнив баба, міряючи поглядом шовкову шаль на маминих плечах та нові браслети на зап'ястках. — Бо в її матері цього таланту й близько немає.

Мама сердито зиркнула на нього, але її вуста зрадницьки вигнулися в ледь помітній усмішці.

— Коли виходиш за балярданця, стає важче завойовувати довіру, — відрізала вона, окинувши поглядом волосся баби, яке виблискувало темно-синім у променях літнього сонця. — Треба мати солідний вигляд, бо ти розлякаєш усіх моїх клієнтів.

— Твоя дочка — не клієнтка. І не просила, щоб ти читала її долю.

— Я не проти, — хутко озвалася я. — Мені подобається, коли мама мені ворожить.

Тоді це було правдою. Я була мала й довірлива, а в мамині здібності вірила як ніхто інший.

Баба клацнув язиком. Коли мама вже не могла почути, він нахилився так, щоб зазирнути мені у вічі, й мовив:

— Тру, ніхто не може побачити майбутнє. Навіть твоя мати.

— Але ж вона каже...

— Мама любить... вдавати, — пояснив баба якомога тихіше.

— Не розумію, — насупилась я.

— Пам'ятаєш оту стару казку про рибку і дракона? — запитав він замість пояснення. — Щаслива доля спіткає тих, хто високо стрибає, моя Тру. Хай що тобі судилося — багатства, любов чи пригоди, — то буде твоїх рук справа. Ніщо не передбачено наперед. Ні богами, ні лініями на долоні, ні зморшками на чолі, — він перерахував пальцями стривожені зморщечки в мене на лобі. — Бо інакше вони провістять тобі сімнадцятьох дітлахів.

Отут я захихотіла.

— Бачиш? То нісенітниці, — баба скуйовдив мені волосся. А тоді, наче за велінням чарів, витягнув із-за мого коміра дерев'яний кораблик.

— О-о-о, — видихнула я, коли баба опустив кораблик мені на долоню.

Маленький, завбільшки із чайну чашку, ще недооблений, але гладенько відполіровані вітрила та обриси величного фенікса на носі натякали, що вийде щось дивовижне.

— Він стане найкращим з усього, що ти досі робив.

— Мені теж так здається, — погодився баба.

Найбільше — після своєї сім'ї — баба любив мистецтво й море. У роз'їздах він вирізав для нас сувеніри, фігурки ди-

вовиж, які траплялися йому в мандрах: мавп і тигрів, тіньолялькарів, мостів, вигнутих, наче місяць-молодик, — під ліжком у нас із сестрами назбиралася ціла колекція. Та він уперше показав мені, над чим іще працює.

— Хочу, щоб ти його розмалювала, коли закінчу.

Я широко розплющила очі.

— Я?

— Так. Фаліна каже, що коли мене немає, ти нишпориш у моїй шафці. Отій, з усіма фарбами й пензликами.

«От же кізяк з-під демона» — ну звісно ж, вона мене виказала. Я буркотіла собі під ніс, бажаючи, щоб молодша сестра ніколи не з'являлася на світ.

Мені кортіло сказати, що я нікуди не лазила, але в нашій домівці було правило: ніколи не бреши сім'ї.

— Я тільки разочок, — зізналася. — Ну, може, двічі.

— А чому?

— З цікавості. Побачила в пекарні тітоньки Лілі картину з Річковим Двогір'ям, і ті гори нагадували дві груші, покладені поруч. Тітонька розповіла, що купила картину за тридцять єн, — я сплеснула руками. — Тридцять єн! Аж кортіло сказати, що я зможу намалювати краще — і за двадцять.

— І змогла б?

Кутики моїх вуст смикнулися в усмішці. Ще погублять мене ці гордощі.

— Так.

У горлі баби загуркотів щиросердий сміх.

— Саме це я й хотів почути. У балардanців, Тру, мистецтво в душі. Я сподівався, що хтось із моїх дівчаток малюватиме, — баба розгорнув шкіряний чохол, який носив на поясі, його пальці протанцювали над набором різьбярських ножів і зупинилися на тоненькому пензлику. — Ось тобі, для початку.